

OBSAH

PŘEDMLUVA	7
1. SOCIOLOGIE JAKO SPOLEČENSKÁ VĚDA	8
1.1 Sociologický způsob myšlení a vznik sociologie jako vědy	8
1.2 Vymezení sociologie	9
1.3 Sociologický přístup ke studiu sociálních jevů	11
1.4 Přínos a funkce sociologie	13
2. SOCIOLOGIE PRÁVA JAKO NÁSTROJ SOCIOLOGICKÉ ANALÝZY PRÁVA	15
2.1 Vznik sociologie práva	15
2.2 Vymezení sociologie práva	16
2.3 Předmět sociologie práva	18
2.4 Přínos sociologie práva pro právní vědu a praxi	19
3. VYBRANÍ PŘEDSTAVITELÉ SOCIOLOGIE A SOCIOLOGIE PRÁVA	22
3.1 Evropská sociologie	22
3.1.1 Charles Louis de Montesquieu (1689–1755)	22
3.1.2 Auguste Comte (1798–1857)	23
3.1.3 Karel Marx (1818–1883)	23
3.1.4 Émile Durkheim (1858–1917)	25
3.1.5 Max Weber (1864–1920)	28
3.1.6 Eugen Ehrlich (1862–1922)	32
3.1.7 Adam Podgórecki (1925–1998)	34
3.2 Česká sociologie práva	35
3.2.1 Tomáš Garrigue Masaryk (1850–1937)	35
3.2.2 Emanuel Chalupný (1879–1958)	38
3.2.3 Inocenc Arnošt Bláha (1879–1960)	40
3.2.4 Vladimír Kubeš (1908–1988)	41
4. SOCIOLOGICKO PRÁVNÍ SMĚRY	44
4.1 Charakteristika sociologicko právních směrů	44
4.2 Vybrané směry v Evropě a USA	44

4.2.1	<i>Teorie volného práva</i>	44
4.2.2	<i>Zájmová jurisprudence</i>	46
4.2.3	<i>Sociologická jurisprudence</i>	47
4.2.4	<i>Americký právní realismus</i>	49
4.2.5	<i>Behaviorální jurisprudence</i>	50
5.	SOCIOLOGICKÉ VYMEZENÍ PRÁVA	53
5.1	Právo jako oblast sociálního života.....	53
5.2	Sociologické chápání a vymezení práva	54
6.	PRÁVO JAKO SOUČÁST KULTURY SPOLEČNOSTI	56
6.1	Právo jako prvek kultury.....	56
6.2	Enkulturační sociokulturního systému	57
6.3	Enkulturační jako kulturní kapitál.....	59
6.4	Základní činitele enkulturační	61
6.5	Právní socializace	61
6.6	Akulturační jako konkurence procesu enkulturační	63
7.	INSTITUCIONALIZACE SOCIÁLNÍHO CHOVÁNÍ	66
7.1	Sociální chování a sociální jednání.....	66
7.2	Proces institucionalizace sociálního chování	67
7.3	Sociální norma jako výsledek procesu institucionalizace	70
7.4	Právo a jiné normativní systémy	74
7.5	Vztah právních, morálních, náboženských a zvykových norem	76
7.5.1	<i>Morální normy</i>	76
7.5.2	<i>Náboženské normy</i>	78
7.5.3	<i>Zvykové normy</i>	78
7.5.4	<i>Právní normy</i>	79
7.6	Sociální instituce jako výsledek procesu institucionalizace sociálních vztahů.....	81
8.	SOCIÁLNÍ DEVIACE A ANOMIE	84
8.1	Sociální deviace	84
8.1.1	<i>Klasifikace sociálních deviací a jejich prvky</i>	84
8.2	Normalita a deviace	87
8.3	Základní přehled teorií sociální deviace	90
8.4	Zkoumání problematiky sociální deviace a směřování teorií sociální deviace	98

8.5 Sociální anomie	99
9. SOCIÁLNÍ KONTROLA	104
9.1 Pojem sociální kontrola	104
9.2 Socializace jako univerzální prostředek sociální kontroly	105
9.3 Koncepty sociální kontroly a práva jako nástroje sociální kontroly	107
9.4 Některé současné tendence sociální kontroly	110
10. PRÁVO JAKO REGULATIV SOCIÁLNÍHO CHOVÁNÍ	113
10.1 Právní vědomí jako projekce práva do lidského vědomí	113
10.2 Struktura právního vědomí	114
10.3 Právní vědomí jako znalost práva	115
10.4 Právní vědomí jako mínění o právu	117
10.4.1 Hodnotící pohled na právo	118
10.4.2 Postoje k právu	119
10.5 Právo, právní vědomí, právní chování	124
10.6 Právní normy v regulaci lidského chování	127
10.7 Efektivnost práva	131
11. ZÁKLADY SOCIOLOGICKÉHO VÝZKUMU	136
11.1 Vymezení sociologického výzkumu	136
11.2 Metody sociologického výzkumu	142
11.3 Techniky sociologického výzkumu	146
11.4 Problematika měření v sociologii	154
11.5 Čtyři fáze sociologického výzkumu	157
11.6 Vybrané druhy sociologických metod	165
11.6.1 Sociometrie	165
11.6.2 Sociotechnika	167
12. VYBRANÉ TEXTY KE STUDIU SOCIOLOGIE PRÁVA	172
12.1 Inocenc Arnošt Bláha: JAK SE SOCIOLOGICKY DÍVAT NA ŽIVOT	172
12.2 Peter Berger: POZVÁNÍ DO SOCIOLOGIE	177
12.3 Inocenc Arnošt Bláha: SOCIOLOGIE PRÁVA	180
12.4 Emanuel Chalupný: PRÁVO A MRAVNOST	188
VÝBĚR POUŽITÉ A DOPORUČENÉ LITERATURY	201